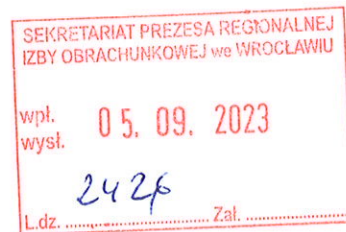


Wrocław, dnia 5 września 2023 r.

P.WR.54.40.2023

Pan
Zbigniew Tur
Wójt Gminy Kłodzko
Urząd Gminy Kłodzko
ul. Okrzei 8a
57-300 KŁODZKO



Szanowny Panie,

W dniu 10 sierpnia 2023 r. do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu wpłynął Pana wniosek o udzielenie wyjaśnień w sprawie dotyczącej stosowania przepisów o finansach publicznych. We wniosku zawarta została prośba o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania:

- Czy organ stanowiący Gminy Kłodzko może podjąć w roku bieżącym uchwałę w przedmiocie udzielenia w trybie art. 81 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022 r., poz. 840) dotacji na przyszły rok na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane?
- Czy Rada Gminy może w uchwale o udzieleniu dotacji w jednym roku budżetowym zdecydować, że realizacja zadania nastąpi w roku przyszłym i środki zostaną przekazane po realizacji zadania inwestycyjnego?
- Czy warunkiem koniecznym do podjęcia indywidualnej uchwały o przyznaniu dotacji przekraczającej rok budżetowy jest ujęcie dofinansowanych zadań inwestycyjnych przy zabytkach w wykazie przedsięwzięć w wieloletniej prognozie finansowej Gminy Kłodzko?
- Czy Wójt Gminy Kłodzko może zawrzeć w roku budżetowym umowę o udzieleniu i przekazaniu dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie, budowlane przy zabytku z uwzględnieniem przekazania i rozliczenia dotacji w roku przyszłym, w przypadku gdy dotowane inwestycje będą ujęte wyłącznie w wieloletniej prognozie finansowej?

Kompetencje regionalnych izb obrachunkowych określone zostały w art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325). Zgodnie z regulacją zawartą w tym przepisie, Izba upoważniona jest do udzielania wyjaśnień na wystąpienia podmiotów wymienionych w art. 1 ust. 2 ustawy jedynie w sprawach dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych. Izba nie ma uprawnień do dokonywania wykładni przepisów prawa oraz nie jest upoważniona do udzielania porad prawnych, jak również nie wskazuje sposobu rozwiązania konkretnej sprawy. We wniosku nie wskazano, jakie wątpliwości interpretacyjne budzi przepis art. 221 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”. Sformułowane pytania w istocie dotyczą działań, które powinny zostać podjęte w określonym stanie faktycznym.

Odnosząc się ogólnie do przedstawionego we wniosku stanu faktycznego i sformułowanych pytań, wyjaśniam, co następuje.

Na podstawie art. 81 ust. 1 ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz.U. z 2022 r. poz. 840) organ stanowiący gminy jest upoważniony do podjęcia dwóch związanych ze sobą uchwał, z których pierwsza określa zasady udzielania dotacji, a druga następcza – będąca przedmiotem niniejszego wniosku – mająca indywidualny charakter, dotyczy przyznania dotacji konkretnemu podmiotowi.

We wniosku wskazano, że objęte pytaniami zagadnienia wynikają z udzielonej Gminie Kłodzko promesie (wstępnej) w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków. Stosownie

do § 3 ust. 2 pkt 2 uchwały nr 232/2022 Rady Ministrów z dnia 23 listopada 2022 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, zwanej dalej „Uchwałą RM”, podjętej na podstawie art. 65 ust. 28 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 568, z późn. zm.), jednostka samorządu terytorialnego może udzielić dotacji, o której mowa w art. 81 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami. Z kolei z § 6 załącznika do Uchwały RM, określającego szczegółowe zasady i tryb udzielania dofinansowania z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, wynika, że na podstawie ostatecznej listy zadań inwestycyjnych objętych dofinansowaniem, Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) udziela wnioskodawcom wstępnych promes. Wstępna promesa, w myśl § 6 ust. 2 załącznika do Uchwały RM, stanowi dla wnioskodawcy podstawę do przyznania dotacji określonej w wyżej powołanym § 3 ust. 2 pkt 2 Uchwały RM, a więc dotacji udzielanej na podstawie art. 81 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, zwanej dalej „dotacją na zabytki”. Stosownie do § 7 ust. 1 załącznika do Uchwały RM, postępowanie zakupowe, mające na celu wyłonienie wykonawców zadania inwestycyjnego, powinno zostać ogłoszone przez wnioskodawcę lub beneficjenta dotacji na zabytki, nie później niż w terminie 12 miesięcy od dnia udostępnienia przez BGK wnioskodawcy wstępnej promesy. Z kolei z § 11 załącznika do Uchwały RM wynika, że realizacja zadania inwestycyjnego może przekroczyć rok budżetowy. W związku z powyższym podjęcie uchwały w sprawie dotacji na zabytki w trybie przewidzianym w art. 81 ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami w roku poprzedzającym udzielenie dotacji jest możliwe.

Odnosząc się do kwestii dopuszczalności ujęcia w 2023 r. w wieloletniej prognozie finansowej dotacji na zabytki jako przedsięwzięcia z limitem wydatków w 2024 r., należy wskazać na art. 226 ust. 1 u.f.p. Zgodnie z tym przepisem wieloletnia prognoza finansowa powinna określać dla każdego roku między innymi kwoty wydatków bieżących i majątkowych wynikających z limitów wydatków na planowane i realizowane przedsięwzięcia, o których mowa w ust. 3 tego artykułu. W art. 226 ust. 3 u.f.p. zawarto wymóg, by odrębnie dla każdego przedsięwzięcia określić jego nazwę i cel, jednostkę organizacyjną odpowiedzialną za realizację lub koordynującą wykonywanie przedsięwzięcia, okres realizacji i łączne nakłady finansowe, limity wydatków w poszczególnych latach, limit zobowiązań. W art. 226 ust. 4 u.f.p. określono, że przedsięwzięcia to wieloletnie programy, projekty lub zadania, w tym związane z: programami finansowanymi z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3 u.f.p., czy umowami o partnerstwie publiczno-prywatnym. Jeżeli zatem zadanie ma charakter wieloletni, to wpisuje się w definicję przedsięwzięcia zawartą w art. 226 ust. 3 u.f.p. i może być ujęte w wieloletniej prognozie finansowej. Istotą przedsięwzięcia jest to, że zadanie realizowane jest co najmniej w dwóch kolejnych lat budżetowych, tj. w okresie dłuższym niż jeden rok budżetowy.

Podkreślenia wymaga, że jednostki samorządu terytorialnego działają we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność, a wszelkie wątpliwości prawne związane z realizowanymi przez nie zadaniami w pierwszej kolejności powinny być rozstrzygane przy udziale własnych służb prawnych. Izba nie jest uprawniona do określania treści uchwał organów stanowiących ani decydowania za organ wykonawczy o możliwości zawierania umów. Należy mieć na względzie, że regionalne izby obrachunkowe są państwowymi organami nadzoru i kontroli nad jednostkami samorządu terytorialnego w sprawach finansowych, zatem praktyczna możliwość przekształcenia ich równoległe w podmiot wskazujący należyty sposób postępowania, a następnie kontrolujący zachowania pytających narusza zasadę samodzielności finansowej samorządu terytorialnego oraz ograniczonej ingerencji w jego działalność.

Z poważaniem,

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
w Warszawie

Lucyna Hanus